

Aart Bergwerff

speelt orgel sinds zijn zevende jaar en studeerde aanvankelijk orgel, koördirectie en kerkmuziek aan het Rotterdams Conservatorium.

Hij oriënteerde zich verder in het buitenland, in Noord-Duitsland, Italië en Parijs, en studeerde onder meer bij Harald Vogel en bij Marie-Claire Alain.

Hij besloot zijn studie bij Alain in Parijs met het behalen van de Prix de Virtuosité.

Aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag studeerde hij improvisatie bij Bert Matter en behaalde hij de Aantekening Improvisatie Orgel.

Aart Bergwerff won prijzen op internationale orgelconcoursen in Brugge (1985), Lausanne (1987) en Groningen (1989). In 2003 werd hij onderscheiden met de zilveren medaille van de Société Académique 'Arts, Sciences et Lettres' vanwege zijn verdiensten voor de Franse orgelcultuur.

Aan het Rotterdams Conservatorium, onderdeel van Codarts, Hogeschool voor de Kunsten, is hij sinds 1994 hoofdvakdocent orgel en doceert hij ook improvisatie en orgelbouw.

Aart Bergwerff is orgeladviseur bij restauratie en nieuwbouw van orgels.

Als concertorganist treedt hij veelvuldig op in concerten en festivals in binnen- en buitenland. In oktober jl. maakte hij zijn debuut in het meest prestigieuze orgelfestival ter wereld *Toulouse-Les-Orgues*.

Op 29-jarige leeftijd werd hij in 1990 benoemd tot organist van de Lutherse kerk te Den Haag en werd daarmee de vaste bespeler van één van de fraaiste historische orgels in Nederland, het in 1762 gebouwde orgel van Johann Heinrich Hartmann Bätz. Dit instrument heeft met zijn grote wendbaarheid een grote invloed op Aart Bergwerffs avontuurlijke muzikale denken, immers het orgel is de synthesizer-avant-la-lettre.

Vanuit die gedachte initieert hij thans avontuurlijke projecten met het kerkorgel, van Canto Ostinato tot producties met videokunstenaar Jaap Drupsteen, welke projecten worden uitgebracht op zijn eigen label Art Unorganized.

In april 2012 werd Aart Bergwerff tevens benoemd tot organist van de Grote Kerk te Breda en daarmee tot vaste bespeler van het vierklaviers Flentrop-orgel.

Aart Bergwerff speelt pedaal op Greve-schoenen. GREVE, sinds 1898.

Eerstvolgend concert:

zondag 13 oktober: Theo Visser
20.15 uur organist Hooglandse Kerk, Leiden

De concerten worden financieel mogelijk gemaakt door de Ankie Hak Stichting en door:

Dhr. S. Aarns - Dhr. T. van den Aker - Blanca Beheer B.V. - Brabants Centrum - Mevr. M. Castricum - Huub van Doorn Masterpiece Financials Den Bosch - Gemeente Boxtel - Dhr. C. Doevendans - Tommy van Doorn - Dhr. en Mevr. E. van Gelder - Dhr. C. Hooy - Dhr J. van Hezik - Mevr. L. Ietswaart - Marimba Bloemsierkunst - Pels & Van Leeuwen Kerkorgelbouw B.V., Den Bosch - Protestantse Gemeente Boxtel - Snijders & Toemen, Advokaten - Verrijzenisparochie Boxtel - en alle donateurs

STICHTING KERKCONCERTEN BOXTEL

Orgelconcert

door

Aart Bergwerff

zondag 22 september 2013

aanvang 20.15 uur

basiliek St.-Petrus Boxtel

Programma

**Johann Sebastian Bach - Toccata en fuga in d kl.t.
(1685-1750) BWV 913
voor orgel bewerkt door Max Reger (1873-1916)**

Dit oorspronkelijke clavecimbelwerk bestaat uit vier delen. Na een virtuoze inleiding volgt een opgewekte fuga over een markant thema. Een fantasierijk adagio vormt vervolgens de aanloop naar een levendig allegro-slotdeel.

**André Raison - Kyrie (Messe du Deuxième Ton)
(ca.1650-1709)**

- **Premier Kyrie / Plein jeu**
- **Second Kyrie / Fugue grave sur la Trompette ou Cromorne**
- **Christe eleison / Trio en passacaille**
- **Quatrième Kyrie / Fugue pour une basse et dessus de Trompette**
- **Dernier Kyrie / Dialogue sur les Grands Jeux**

Terwijl in de baroktijd de Duitse componisten zich toelegden op grote muzikale constructies als passacaglia, praeludium en fuga, koraalvoorspel etc. componeerden de Franse clavecinisten kleine, korte vormen, gestyleerde dansen (suites e d.). Hun composities waren door het fijne, licht polifone, vaak reeds homofone lijnenspel (galante stijl) veel luchtiger van aard dan de strenge contrapuntische werken van hun Duitse tijdgenoten. (Bach, Buxtehude e.a.). Puntige Franse ritmen, zwierige, gracieuze melodische lijnen en rijke versieringen geven deze muziek een lichtvoetigheid en een haast nonchalante vluchtigheid, waarvan een grote charme uitstraalt. De Franse clavecinisten waren meestal ook organist en componeerden Orgelmissen en Suites, waarvan de verschillende onderdelen tijdens de Eredienst werden uitgevoerd. De titels van deze delen impliceren meestal registratie-voorschriften.

**Johann Sebastian Bach - Uit de 'Leipziger Orgelchoräle':
(1685-1750)**

- **An Wasserflüssen Babylon BWV 653**
- **Trio super 'Allein Gott in der Höh' sei Ehr' BWV 664**

De tekst van 'An Wasserflüssen Babylon' is een Duitse vertaling van Psalm 137 "Super flumina Babylonis". In deze tekst wordt beschreven de ballingschap van het Joodse volk in Babel, een vreemd en vijandig land. In Bach's bewerking ligt de cantus firmus rijk versierd in de tenor (taille). De twee

bovenstemmen en de bas laten een expressief contrapuntisch spel horen waarin de eerste twee frasen van de koraalmelodie voortdurend herhaald worden, dwars door de verder lopende cantus firmus heen. Bach vestigt hierdoor met nadruk de aandacht op de begintekst. En inderdaad, de hele compositie lijkt één muzikaal symbool te zijn van het element water: een vloeiend en vrij lijnenspel in alle stemmen, waarbij korte ritmische impulsen, gevolgd door bewegelijke trillers, het kringelen van de golfjes verzinnebeelden.

De totale atmosfeer is zeer melancholiek..... het stromende water weerspiegelt zich in tranen van smart..... een weemoedige herinnering, vol heimwee naar Jerusalem (Zion).

In het bewegelijke, maar ook mild-introverte Trio over 'Allein Gott' heeft Bach de eerste regel van de koraalmelodie in een fraai glinsterend jasje gestoken, waarin met een levendige en plastische gebarentaal, vol omspelingen en versieringen, God eer wordt gebracht door middel van kleine, kostbare decoraties, slingers, bogen en kroontjes. Aan het slot klinken de eerste twee koraalregels in lange noten in de bas (pedaal) en voeren het werk toch nog naar een vredig slot.

**César Auguste Franck - Fantaisie en ut majeur, opus 16
(1822-1890)**

Deze compositie begint met de uitwerking van een eenvoudig, naïef melodieuze gegeven dat in zijn verstillings eindeloos door lijkt te gaan. Het wordt echter plotseling onderbroken door korte akkoorden die leiden naar een zangrijk 'allegretto cantando'. Daarna vormt een statig 'quasi lento' de overgang naar het otroerende slotdeel 'adagio' waarin de naïviteit van het begin weer terugkeert.

**Gabriel Pierné - Trois pièces, opus 29:
(1863-1927)**

- Prélude
- Cantilène
- Scherzando de concert

Pierné was leerling van César Franck. Zijn composities ademen een gevoelige, aansprekende sfeer. De 'Trois pièces' zijn daarvan een fraai voorbeeld: fris, bekoorlijk en expressief-melodieuze.

**Simeon ten Holt - Thema en coda uit Canto Ostinato
(1923-2012)** voor orgel bewerkt door Aart Bergwerff

